

Ahol a mult és jelen találkozik.

Nem tudom szerencsés vagy szerencsétlen véletlen-e, de három születés és névnap is esik kis családjunkban decemberre, amit kiegészít a Mikulás, a karácsony és újév. Csupa olyan alkalmak, amelyek alapos próbára teszik egy rossz valószínűségű kis ország nagyon szerény polgári családjának háztartási mérlegét. Az utóbbi években azután úgy fogtunk ki a naptáron, hogy a születésnapokat egy dátumra, majd karácsonyra tettük át, tavaly pedig már a Szilvesztert is karácsonykor ünnepeltük.

Miután pedig további változtatásokat nem bírt el a naptár, valami kolektív ajándékon töröm a fejem, amely mindenkinek örömet okozna és sokba sem kerülne. Így jutottam arra a gondolatra, hogy gyönyörű altváni szervizünk hurcolkodáskor eltört két csészéjét fogom megrendelni, amelyek hiányát egyformán fájlatja családjunk minden tagja és amelyek pótlásának mindenki örülne.

A szerkesztőségben és ahol előadtam, egy hangu helyesléssel találkozott a terv és arra a kérdésre, vajon hol lehetne a hiányzó csészéket Szegeden megrendelni, a kiadóhivatal vezetője, aki mindent lát, hall és tud, azt felelte, hogy bizonyosan a Szalay-műkereskedésben, ahol mindennel foglalkoznak, ami művészi.

Tudva, hogy az ilyesmi megrendeléséhez és elkészítéséhez idő kell, siettem a Gizella-téri műkereskedésbe. A régi Apolló-mozi helyén most üzletek sorakoznak egymás mellett és a sarok a Szalayéé.

— Jó hogy jön — fogad Szalay, amint benyitok — legalább megláthatja ezt a dohányzó szekrényt, amit most kaptam meg az asztalostól. Szép, mi?

Nem tagadhatom, szép volt. Gyönyörű szép. Művészi kivitelű faragásokkal, oszlopokkal, két rézbe metszett relief, egy kiváló szobrász munkája. A szekrény eredetijét egy néhány év előtti elhunyt magyar főúr Párisban látta, lemásoltatta és itthon elkészíttette. Szalayék az örökösöktől vették meg, akik ugylátszik csak vagyonát örökölték az örökösöktől, de izlését nem.

Ezután egy nagy Biedermayer-szekrényt mutat Szalay, ami épp úgy lehet könyvszekrény, mint vitrin, de imponálóan szép úgy az alakja, mint a kivitele. Most mindenféle porcellánokkal, kristályüvegekkel van színültig teli. Egy ugyancsak Biedermayer farfiszekrény egy régi gavallér titkait rejtegeti, egy kisebb pedig sok titkos és látható fiókjával bizonyára egy szép asszony szerelmes leveleinek volt rejtekhelye.

Sublódok, régi leveles ládák, antik kis varrósasztalkák, berakott dobozok, mind rég letűnt időről regélnek itt a modern üzletben, ahol szépen megférnek az ó-perzsa, japán és kínai urnák, a legszebb modern porcellánokkal és cserepekkel. Egy kis faszobrot mutat Szalay, valamely régi templomból kerülhetett ide, van ezeréves és már nem egy pesti kereskedő járt itt érte. Szalayék azonban valósággal szerelmese a portékájukba és csak nehezen válnak meg egy-egy szép darabtól.

A sok nézésbe alig jutok hozzá, hogy jöveletem tulajdonképeni célját előadjam.

— Nem érdemes utánarendelni — magyarázza Szalayné szakszerűen — mert a levelezés, portó, vám és valutaátutalás és a két findza ára többre jön, mint amennyiért egy egész szervizt kap.

És már mutat is hatszemélyes kávékészleket huszonnégyezer koronától felfelé. Mind izléses szép, sőt művészi kivitelű dolgok és meglepően olcsók. Igen ám, de én nem akarok üvegszervizt venni.

— Vegyen valami mást — biztatnak és már hordják is elém a szebbnél-szebb selyemkendőket, herendi és zsolnai cserepeket, festett disztárgyakat, nappalokat, amiből tíz vitrin is megtelne és végül festményeket Tornyaitól, Olgyaitól Markótól, Verestől, Károlyitól, Jambortól és a megboldogult kis Hellertől. Csupa szépség és művészi érték, amelyekért egy budapesti műkereskedő biztosan kétszer annyit kérne. Azt igazán nem lehetne ráfogni Szalayékra,

hogy drágák. Ugy látszik a nagy forgalom kicsi haszon elméletére helyezkednek. Ez utóbbit persze bajos ellenőrizni, de a nagy forgalomról magam is meggyőződtem, mert vagy tizenötöt fordultak meg az üzletben, amíg benn voltam. Igaz, ezek nem mind vásároltak, mert egy részük amolyan műériő törzskundsajt, akik csaknem minden nap benéznek az üzletbe, hogy nincs-e valami új. Ha megtetszik, alku nélkül fizetik és viszik. Senkit sem erőltetnek, hogy vásároljon, eilenben szívesen mutogatnak mindent, ami úgy látszik, nekik is jól esik.

Kifli-sztrájk készül Szegeden.

(A Szeged tudósítójától.) Az Árvizsgáló Bizottság legutóbbi ülésén nagyon kevés fontosabb kérdés szerepelt és így mindössze az történt, hogy a bizottság tudomásul vette a cukor árának ezerkétszáz koronával való felemelését. Meghallgatta a piaci nyomozó jelentését, amely szerint az elmúlt héten a buza ötezer, a liszt száz, a fehér kenyér kétszáz, a barna kenyér száz, a tej harminc, a marhahús négyszáz, a só négyszázkilencven, a tűzifa ezerhatszázhetven, a szalás takarmány pedig négyezer koronával drágult és végül megállapította a bizottság a fehér-sütemények irányát. Ennek az utóbbi lépésnek azonban súlyosabb bonyodalmak támadtak.

Az Árvizsgáló Bizottság ugyanis — mint ismeretes — az elmúlt nyár folyamán, amikor kitört a rohamos drágulás, teljesítve a pékiparosok kérelmét, szabaddá tette a fehér-süteményeket, vagyis kimondotta, hogy a fehér-süteményekre a jövőben nem állapít meg irányárakat. Kimondotta azonban azt is a bizottság, hogy figyelemmel kíséri a szabadforgalomban kialakuló péksüteményárakat is abban az esetben, ha a pékiparosok túllépnek a megengedhető haszon határait és túlzott árakat állapítanak meg, ismét feloldja főlsszabadító határozatát és visszatér az irányár-rendszerre.

Azóta a drágulási roham kissé elerőtlenedett és ma már, ha a drágulás nem is szűnt meg teljesen, de a hirtelen áremelkedéseket mérsékeltebb iram váltotta fel. Sokan azonban annyira megszokták a gyorsulást, hogy az árakat akkor is emelik, amikor az emelésre elfogadható ok nem is található.

Az Árvizsgáló Bizottság úgy találta, hogy a szegedi pékiparosok is így cselekednek. A múlt héten utasítást kapott az illetékes albizottság, hogy vegye revízió alá a péksüteményárakat és készítsen javaslatot az új irányárakra. Az albizottság javaslata alapján az Árvizsgáló Bizottság a következő irányárakat állapította meg: A pékiparosok a műhelyben a kifliért nem kérhetnek többet kilencven, a zsemlyéért százötven koronánál, a viszontelárusítók pedig legfeljebb száz koronáért árusíthatják a kiflit és száz-huszonöt koronáért a zsemlyét. A kifli súlya három és fél, a zsemlyéé öt dekanál kevesebb nem lehet. Elhatározta a bizottság azt is, hogy ezeket az irányárakat jóváhagyás végett felterjeszti az Országos Központi Árvizsgáló Bizottsághoz és abban az esetben, ha az OKAB még ezeket az árakat is magasnak találja, még alacsonyabb árakat állapít meg.

A szegedi pékiparosok tudomást szerezve az Árvizsgáló Bizottság határozatáról, küldöttségileg felkeresték Balogh Károly tanácsnokot, a bizottság elnökét és bejelentették, hogy ha a bizottság nem változtatja meg határozatát és nem emeli fel a szeritük túlalacsony irányárakat, beszüntetik a péksütemények készítését, mert a megállapított irányárak mellett ráfizetnének. Balogh Károly kijelentette a küldöttség előtt, hogy az Árvizsgáló Bizottság semmi esetre sem változtat eredeti határozatán, mert Budapestén a péksütemények ára lényegesen alacsonyabb, mint Szegeden. Ha a pékiparosok úgy gondolják, hogy a megállapított irányárak mellett ráfizetnének, szüntessék be a péksütemények gyártását.

A küldöttség ezután a polgármestert kereste fel, akinek elpanaszolta Balogh tanácsnok rideg álláspontját és bejelentette, hogy amennyiben a megállapított irányárakat haladéktalanul fel nem emelik, beszüntetik a munkát. A polgármester

Igy azután én sem vásároltam, mert nem mertem a családi tanács jóváhagyása nélkül művészeti vállalkozásba bocsátkozni, de azért kellő puhatolázás után csak veszek karácsonyra egy zongorát terítőt, selyemkendőt, vagy a kis Hellert, esetleg egy meissen szervizt, egy cizellált török kancsót, de a legrosszabb esetben egy régi római gyűrűt vagy egyéb, antik ékszert. Majd meglátom, mi tetszik legjobban a többinek, mert azt hiszem, mi is beálunk a törzskundsajtók közé és bejárunk nézelődni. (*)

telefonon felhívta a hatósági kenyérgyár vezetőjét és megbizta, hogy készítsen áralkulációt a péksüteménygyártáshoz.

— Ha az áralkulációból a pékiparosok igaza derülne ki — mondotta a küldöttségnek a polgármester —, az Árvizsgáló Bizottság minden bizonnyal revízió alá veszi határozatát. Egyébként azt ajánlom, egyezkedjenek ki Balogh Károlyval, aki minden valószínűség szerint belemegegy abba, hogy főlsszabadjtja a péksütemények árát, ha önök a kenyérárakat leszállítják.

A küldöttség azonban nem fogadta meg a polgármester tanácsát és kijelentette, hogy keddig nem várhat, a hatósági kenyérgyár ugyanis akkor terjeszti csak be kalkulációját, mert a munkásokat csak szombat-on lehet elbocsátani és így azonnal megszüntetik a péksüteménygyártást.

A pékiparosok ügyében kérdést intéztünk Balogh Károlyhoz, aki a következőket mondotta:

— Hiába mentek a pékiparosok a polgármesterhez, mert az ár megállapítás joga kizárólag az Árvizsgáló Bizottságot illeti. Meggyőződünk róla, hogy a szegedi pékek túlhajtott árakat követelnek a fogyasztóktól, tehát ismét életbe kellett léptetnünk az irányárakat. A pékiparosok eddig kartellszerűen dolgoztak. Testületi szaksztyályuk állapította meg az árakat és ezek az árak kötelezők voltak minden iparosra, olcsóbban senki sem adhatta a péksüteményeket. Az ipari szaksztyályok ár megállapítása szintén jogtalan volt. Ha a pékiparosok most tényleg beszüntetik a munkát, nagyobb baj nem származik belőle, legfeljebb nem eszünk péksüteményt, vagy pedig a hatósági kenyérgyár látja el a város közönségének zsemlye- és kifliszükségletét, saját készítményű árujával. Ha azonban akármelyik pékiparos túllépi az irányárakat, az Árvizsgáló Bizottság az uzsorabírósnál tesz ellene feljelentést, mert nem tűrheti azt, hogy Szegeden drágább legyen a kifli, mint a fővárosban.

A helyzet tehát nagyon kiéleződött és nem lehetetlen, hogy a pékiparosok szavuknak állnak és így vasárnap valóban eltűnnek a kiflisbácsik a szegedi utcákról.

Telefon: 582. **Belvárosi Mozi** Telefon: 258. Igazg. 258.

Hétfőn és kedden, december hó 3. és 4-én

LYONI FUTÁR.

Bűnügyi történet a francia forradalom idejéből 9 felvonásban. — Főszereplő:

Blanche Montel.

A kettős főszerepben:

R o g e r K a r l.

Azonkívül:

„Ő” és a jó tripp.

Amerikai burleszk 2 felvonásban.

Előadások: Fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.

Ne vegyen írógépet

addig, míg nem kért ajánlatot

Wirth és Üveges

cégtől Szt. György-tér 5. Telefon 3-45.